

Ono zbog čega srpski političari žele u Evropu, to je novac iz evropskih fondova. Njih interesuje samo novac bez koga je bavljenje politikom noćna mora. Sve što rade, rade zbog tog novca, a ne zbog toga što baš misle da će građani Srbije živeti bolje i bogatije tamo nego što sada žive ovde. Pa, Srbi neće u Evropu. Koliko je samo tekstova napisano o tome. Pa kako će Srbi u Evropu sa omiljenom radničkom floskulom: „Ne možeš ti mene toliko malo platiš, koliko malo ja mogu da radim“, ili omiljenom floskulom sitnih i krupnih biznismena: „Ako nikako ne možeš drugačije - a ti uradi po zakonu“. Ko će to da promeni!?

Druga okolnost je igranje na strah Evrope od Rusije, okolnost čija je delotvornost veoma problematična. Srpski političari znaju da su Rumunija i Bugarska primljene u EU preko svih redova da slučajno ne bi odlutale Rusima. Srbija očigledno igra na tu kartu, ali jednako mudro i uspešno kao i Boris Tadić, nastojeći da istovremeno prevare i Ruse i EU. Uopšte je fascinantno poverenje srpskih političara u sopstvenu sposobnost da prevare bilo koga ko je stotinama pa i hiljadama puta veći i jači od Srbije. Tako je Briselu trebalo baš ovih dana pokazati da bi Srbija zaista mogla da pride Rusima i da se učlanii u taj tamo Pakt za kolektivnu bezbednost, recimo. Bilo je logično i potrebno da u Beograd dođe neki visoki funkcioner ruske države koji bi podržao srpsko-rusko prijateljstvo i planove. Međutim, kao u onom prastarom vicu, u Beograd nije došao baš Nikita već Nikolaj Patrušev za koga čak i internet sajt „Glas Rusije“ (<http://serbian.ruvr.ru>) kaže da je „do nedavno bio predsednik Odbojkaškog saveza Rusije“. Nikolaj Patrušev je inače aktuelni sekretar Saveta bezbednosti Ruske Federacije, dakle, po svemu kompetentan čovek. Srbi su očigledno očekivali zvučnije ime, pa su ovu posetu doživeli kao još jedno poniženje od „braće Rusa“.

„Na terenu“, inače svako radi svoj posao. Kosovo uvodi vize malo važnim državama koje nisu priznale nezavisnost mlade države, a Srbi nesmetano promovišu svoje paralelne institucije, one iste koje po briselskom dokumentu treba da ukinu. Sudeći po situaciji u srpskim delovima Kosova, tamošnjim žiteljima ni na kraj pameti nije da pristanu na ukipanje paralelnih institucija. Sudeći po izjavama srpskih političara u Beogradu, ni njima nije do ukipanja. Ono što ostaje kao logično rešenje je - da Vlada Kosova sprovede i srpski i kosovski deo Briskog sporazuma!?

Ukus hleba

PIŠE: SNEŽANA ČONGRADIN

Ne može to tako: doslovno, pobiješ nekoliko stotina hiljada ljudi, jer ništa uradio nisi (bez obzira na to koliko si malo godina imao, ili kako si se osećao) da to sprečиш, ili da u posledicama toga ne budeš, i onda - 20 godina kasnije, hoćeš da nastaviš normalno da živiš i stvaraš, tražiš novac i priliku da zaradiš, želiš da tvoje društvo bude moderno, napredno i obrazованo, kritikuješ nazadne pojave, namećeš nove teme i baviš se običnim životima ljudi. Jednostavno ne može to tako, jer ti si monstrum.

Najbliži si tome da razumeš o čemu je reč, i razumeš, ali, osim toga, ti nastavljaš da opet - živiš, radiš, zabavљаш se, zasnivaš porodicu, gradiš prijateljstva na osnovu zajedničkih interesovanja, trudiš se da budeš lep i zdrav, da vodiš zanimljiv život, da te vole i cene, pomažeš drugima. Ali, tako ne može, jer ti si građanin Srbije - monstrum.

Istina, da nema tvog društva, najveći monstrum bilo bi neko drugo, ali i, svakako manje nego što je tvoje trenutno, jer ono je počinilo najmonstruoznije zločine u Evropi od Drugog svetskog rata. To je tvoje neprikosnoveno, zato i jedino određenje. Neopsednutošću ratnozločinačkim iskustvom, posredno ili neposredno, monstruoznost tvog bića svakodnevno raste, a godine prolaze. Možeš li da zamislis koliki si danas monstrum u društvu od nekoliko miliona monstruma, u odnosu na vreme, recimo od pre deset godina? Mnogo veći. Bez obzira na to koliko godina imaš. Suvišno je na to upućivati. Čak i na činjenicu da ti je to, eventualno ostavljeno u nasleđe iz odnosa starijih generacija.

Da bi stao, prestao da se ponašaš u skladu sa aktuelnim događajima, koje nameće proizvoljnost svakodnevice jednog ratnozločinačkog iskustva naroda, ne treba da budeš previše osetljiv, pametan i dobar. Rečju, normalnost - kao neimenovana odlika onog podrazumevajućeg i jedino mogućeg odnosa prema svetu. Katastrofa najvećih mogućih razmara ti se odvija pred očima, iako se krici smrti više ne čuju. Ti, međutim, i dalje ubijaš, razaraš

Političke smicalice u senci bankrota

PIŠE: IVAN TOROV

na način odsustva potpune posvećenosti događaja koji su se odvili, posledicama i prikazima koji su iza toga ostali. Ne čudi stoga ništa, regresija u svim društvenim oblicima i razmerama potpuno je immanentna.

Političke, ekonomске, kulturne, obrazovne prilike odgovaraju njihovim uzročnicima, i to onim od pre 20 godina, kad je zločin ušao u neposredno iskustvo. Stoga, nije istina da društvo koje je počinilo genocid i najgnusnije ratne zločine u novijoj istoriji Evrope ne ispašta dovoljno. Naime, sam život u državi ratnozločinačkog iskustva, primerena je kazna. Svi nivoi društvenog života određeni su tom činjenicom, od svakodnevice i načina života običnih ljudi, preko kulturno obrazovnih, do okolnosti koje prate odvijanje visoke politike. Ratnozločinački obrazac je u obrazovanju, kulturi, pojedinačno u umetnosti, sportu, zabavi, do ponašanja za stolom, odnosno kućnom vaspitanju.

Ratni zločin je sastavni deo društvene običajnosti. Ratni zločinci su na vlasti, kao i njihovi zataški vači, koji su je izgubili, pa bi da je se ponovo domognu. S druge strane, ratni zločinci su svi oni koji su i jedan dan proveli neopsednuti tragedijom ratnozločinačkog iskustva, a da zbog toga nisu bili najdublje nesrečni i onesposobljeni.

U takvim uslovima, uvreda je ljudskosti govoriti, protestovati, na bilo koji način delovati, a da to nije usmereno protiv ratnog zločina. Najveća je nesreća neuviđanje i neprestana svest o njegovom prisustvu u svim oblastima organizovanja. Odsustvo takvog odnosa prema stvarnosti ponovo dovodi na vlast ratne zločince, odnosno one koji omogućuju njihov povratak. Kada takvi zaposednu društvenu realnost i uđu u institucije sistema, oni preuzimaju i ukus hleba.

Mnoga su deca tako i pre svog rođenja postala ratni zločinci, predodređena za kulturni i ekonomski život jednog ratnog zločinka. Kao i u svakom prirodnom, logičkom procesu.

Sve u svemu, i posle svega, ostaje nerazjašnjena dilema je l' to Srbija, odnosno država, već prekoraćila prag bankrotstva, ili samo što nije zakoraćila u njega, ili je, pak, toliko daleko od absolutne finansijsko-političko-moralne propasti da o tome nije pristojno ni pričati.

Ekonomisti se, manje-više, slažu da će se Srbija, ukoliko i sad izostanu korenute reforme, opasno približiti grčkom scenariju, političari, opet, vuku svako na svoju stranu. Priča o bankrotu je uvek tu da bude upotrebljena kad god ozbiljno prigosti na nekoj drugoj strani, ili da se narodu preteti da, hteo ili ne, mora da plati cenu za dugogodišnje političarske smicalice ako ne želi da njegova država potpiše bankrot i skine sa sebe teret vraćanja dugova. Drugima je, pak, bankrot sjajan povod da ocrne nove gospodare, a, zapravo, više im služi kao alibi za sopstveni, poražavajući ideo (dok su bili na vlasti) u sveukupnom ekonomskom i socijalnom upropšćavanju Srbije. Svakome je, dakle, bankrot upotrebljiva i profitabilna priča, osim, naravno, onima (a njih je najviše) koji ne mogu nikako bankrotirati, jer ionako nemaju ništa.

I, tako, dok se raspredanje o bankrotu nastavlja u nedogled, vlast se svojski trudi da dnevno-političkim dimnim zavesama kamuflira činjenicu da je Srbija i godinu dana nakon njihovog

(ne)očekivanog izbornog trijumfa, zapala u još dublju agoniju. Nezaposlenost je prešla cifru od milion ljudi, deficit u budžetu je veći nego ikad, zaduživanje u inostranstvu dostiže neverovatne dimenzije, a nemoć (neznanje, nesposobnost, nekompetentnost) novih-starih vlastodržaca da, osim populističke demagogije, ponude nešto opipljivije kao izlaz iz mračnog tunela, prikriva se delom prihvatanjem (konačno) činjenice da je Kosovo izgubljeno, ali i, najviše zaglušujućom propagandnom opsadom u tzv. borbi protiv korupcije i kriminala. Ako je Kosovo bila dobro iskorišćena prilika da se nova vlast, van granica sopstvene države promoviše kao realistička, demokratska, i, iznad svega proevropski orijentisana, borba protiv korupcije, kako vreme odmiče